

استاد عبدالعال، در ۱۳ سالگی طریقه و روش خاصی برای خویش اتخاذ می‌کند و سبک خویش را برمی‌گزیند؛ زیرا بر این عقیده است که: «خداوند سبحان در صوت هر انسان، طنین و آوای خاصی نهاده است و بر این اساس، هیچ‌گاه نمی‌توان صوتی را به صوتی دیگر تشبیه کرد. زمانی قاری پس از ممارست و پشتکار فراوان می‌تواند، قاری برجسته‌ای شود که طریقه‌ای خاص برای خویش برگزیند و بر این سبک که نمایانگر شخصیت حقیقی اوست، استوار بماند؛ زیرا الگو ساختن تلاوت خاصی در او ان کودکی و آغاز کار و تقلید از آن، شیوه‌ی نیکویی است که قاری می‌تواند، به این طریق با پیشرفت خویش، سبک خاص خود را انتخاب کند. تلاوت به سبکی تقلیدی از یک استاد، در واقع سبب معروفیت و شهرت همان استاد می‌شود، نه فرد تقلیدکننده. من باز توصیه می‌کنم، هر فردی برای خویش سبکی خاص داشته باشد.»

استاد متولی عبدالعال، در سال ۱۳۷۰ به کشور جمهوری اسلامی ایران مسافرت کرد و در هشتمین دوره‌ی مسابقات بین‌المللی حفظ و قرائت قرآن که در دهه‌ی فجر همان سال در حسینیه‌ی ارشاد جریان داشت، عهده‌دار داوری مسابقات شد. سپس با مسافرت‌های متعدد خویش، به شهرهای قم، مشهد، کرمان و یزد، شور و شوقی وصف‌ناپذیر در محافل قرآنی برپا کرد. او توانست با

تلاوت‌های زیبای خویش، خیل بی‌شماری را شیفته‌ی این کلام مقدس سازد؛ تا بدان‌جا که خود وی در خاطر ایش همواره به این نکته اشاره دارد که این شور و عشق به قرآن و قاریان قرآن را در هیچ‌جای دیگر نمی‌توان بدین‌گونه شاهد بود. وی به حقیقت، این همه شور و علاقه را بالاترین اشتیاق به کلام مقدس خداوند می‌داند که این عشق، پیر و جوان، و زن و مرد نمی‌شناسد؛ عشقی که از دل‌های پاک برخاسته است و انتظار را متعجب می‌سازد.

این استاد قاری، در بهمن ماه سال ۱۳۷۰، بنا به دعوت اداره‌ی اوقاف و امور خیریه‌ی استان تهران سفر پرباری به میهن جمهوری اسلامی ایران داشت و به همراه استاد شحات محمدانور، به مدت یک هفته در تهران بر نامه‌ی تلاوت قرآن داشتند. وی در داوری هشتمین دوره‌ی مسابقات بین‌المللی حفظ و قرائت قرآن که در دهه‌ی فجر همان سال در حسینیه‌ی ارشاد تهران جریان داشت، شرکت کرد و سپس در پی سفرهای متعددی که به شهرهای گوناگون میهن اسلامی ما داشت، از قبیل: قم، مشهد، کرمان و یزد، با تلاوت‌های زیبا و نغمات محزون خویش، شور و حرارت خاصی به محافل نورانی قرآنی ما بخشید و عاشقان قرآن کریم، حظ وافر از تلاوت این استاد ارجمند کسب کردند. بایشان مصاحبه‌ای در شهر قم انجام گرفت که در ادامه، قسمتی از آن از نظر شما عزیزان می‌گذرد.

● ضمن معرفی خودتان توضیح دهید، چگونه شروع به قرائت قرآن و حفظ آن کردید و در شروع تلاوت، آیا سبک خاصی داشتید یا از قاری دیگری تقلید می‌کردید؟

○ نام من سید متولی عبدالعال است. هنگامی که برای اولین بار شروع به تلاوت قرآن کردم، کودکی بیش نبودم و به مکتب می‌رفتم. در هفت سالگی سه جزء از قرآن را حفظ بودم و پیشرفت شایانی در حفظ قرآن داشتم. در آن زمان به قرائت برخی از قاریان قدیمی عشق می‌ورزیدم و از آن‌ها به میزان طاقت و کشش صوت خویش، تقلید سبک می‌کردم. یعنی اگر توانایی تقلید از شیخ عبدالباسط را داشتم، از او تقلید می‌کردم و اگر توانایی تقلید از لحن شیخ مصطفی اسماعیل را داشتم که بسیار مورد علاقه‌ام بود، از وی نیز تقلید می‌کردم؛ البته همان‌طور که عرض کردم، برحسب توانایی صدایم که خداوند تبارک و تعالی به من مرحمت کرده است. هنگامی که حفظ کل قرآن کریم را در مدت پنج سال به پایان رساندم، نوجوانی ۱۲ ساله بودم و احکام و قواعد تجوید و قرائات را آموخته بودم. در آن زمان به صورت جدی شروع به تلاوت قرآن کردم و در محافل گوناگون از بنده دعوت به عمل می‌آمد. در ۱۳ سالگی بودم که طریقه و روش خاصی برای خویش برگزیدم، زیرا خداوند سبحانه و تعالی، برای هر انسان طنین و آوای خاصی را در صوتش

قرار داده است و هیچ گاه نمی شود گفت که صوت فلانی شبیه صوت دیگری است.

هنگامی که قاری، بعد از تمرین و کار زیاد، قاری خوبی می شود و مراحل بلوغ را پشت سر می گذارد، بهتر است که طریقه ای را در قرائت برای خود برگزیند که نمایانگر حقیقی شخصیتش باشد؛ به ویژه که قاری مسلط و ماهر، نباید تحت تأثیر شخصیت دیگری قرار گیرد. لیکن در سنین کودکی، شخص به صورت تفریحی و یا تمرینی و همچنین برای آمادگی صدایش، جذب صدای به خصوصی می شود و ممکن است، صوت تلاوت یک قاری مشهور را الگویی کار خویش قرار دهد و از او تقلید کند؛ که باکی نیست و اشکالی ندارد. گنا این که ممکن است، اکنون شما از صدای شحات محمد انور یا بنده خوششان بیاید و ما را دوست بدارید.

قاریان بزرگ، نظیر استاد «عبدالباسط» و «مصطفی اسماعیل» که در اصل بزرگان علم قرائات و اساتید اصلی ما به حساب می آیند، و همچنین استاد شعیب را همه دوست دارند و از الحان و نغمات آن ها تقلید می کنند، ولی باز این نکته را متذکر می شوم و ضروری می دانم عرض کنم: هنگامی که قاری به سن بلوغ می رسد و بزرگ می شود، لازم است برای خود شیوه و طریقه ی خاصی را در تلاوت قرآن اتخاذ کند تا به واسطه ی آن شیوه ی قرائت و صوت خویش، نزد دیگران شناخته و معروف شود؛ به طوری که هرگاه دیگران صدایش را بشنوند، همان شخص به واسطه ی صوت و آوای مخصوص خود در نظر مردم جلوه گر گشته و شناخته شود.

● لطفاً قدری درباره ی نغمات صوتی، مقامات الحان و چگونگی فراگیری این علم توضیح بفرمایید.

○ طبعا برای دانستن و آموختن هر علمی، باید آن را یافت و جست و جو کرد؛ همان طور که خداوند در قرآن کریم فرموده است: «فاسئلوا اهل الذکر ان کتتم لاتعلمون» ترجمه: و از اهل ذکر (یعنی علما و دانشمندان هر امت) اگر نمی دانید، سؤال کنید (سوره ی نحل آیه ی ۴۳). بدیهی است که مقامات الحان، خود دارای علمی پیچیده است و علمای مخصوص به خود را دارد. شما برای دستیابی به خواسته هایتان، باید از علمای اهل فن این کار، سؤال و جست و جو کنید و از آنان درس و تمرین بخواهید تا هنگامی که خواستید فلان مقام را بخوانید، از عهده ی اجرای آن به خوبی برآیید و بدانید اگر دستگاه: «بیات»، «رست»، «سه گاه» و غیره را اجرا می کنید، این ها چه هستند و چگونه باید آن ها را در تلاوت اجرا کرد. همین طور، از اهل معرفت و دانش علم تقلید کنید، و هر دستگاهی را مرتب بخوانید. این را هم بدانید که گذشته از این ها، باید الحان را با احساس قلبی و منطبق بر مبنای و مفاهیم آیات قرآن کریم پیاده کرد تا در جان و قلب مستمع نفوذ کند، در او اثر بگذارد، قرآن را بیش تر درک کند و لذت و آفری از این امر ببرد؛ و گرنه دانستن موسیقی صرفاً به خاطر زیبا کردن، هیچ فایده و اجری ندارد.

● وقت مناسب برای تمرین قرائت قرآن از نظر شما چه موقعی است؟

○ وقت مناسب و افضل برای تمرین، صبح زود قبل از صرف صبحانه است. بنابراین قاری اول باید عادت کند که صبح زود از خواب برخیزد و پس از اقامه ی

نماز به وقت، قبل از طلوع آفتاب حفظ آیات قرآن را مرور کند. سپس قبل از صبحانه، حداقل به مدت ۷ تا ۱۰ دقیقه به منظور تمرین، قرآن تلاوت کند؛ البته با صوت متوسط، نه با صوت بلند و جواب لحن. این تمرین بسیار خوبی برای صوت است.

در پایان این را هم بگوییم که این جانب، مردم هیچ جای دنیا را مانند ملت ایران ندیدم. ایشان در عشق و رزیدن به قرآن و اهمیت دادن به این کتاب آسمانی، در سطح دنیا، ملت بی نظیر و بی مانندی هستند و من این را به چشم خویش مشاهده کردم. به عنوان واقعیت و بدون غلو عرض می کنم که از این حیث، ملت شما بی نظیر است. بنده همانند این مردم با ایمان را که دل های پاک می دارند، در هیچ جا مشاهده نکرده ام. چه جوان و پیر، و چه زن و مرد و حتی کودکان خردسال به قرآن عشق می ورزند. از خداوند منان خواستارم که هر سال ما را به دیدار شما عزیزان موفق سازد.

جاودانه ها: استماع تلاوت های مجلسی و بسیار زیبای زیر را به همکاران محترم توصیه می کنیم.

۱. سوره های شوری (۱ تا ۱۵) و حشر (۱۸ تا ۲۴): به مدت ۶۰ دقیقه، تلاوت شده در مصر.

۲. سوره های قمر (۴۹ تا آخر)، رحمان (۱ تا ۵۳) و نجم (۳۱ تا آخر): به مدت ۶۰ دقیقه، تلاوت شده در مصر.

۳. سوره های صافات (۷۵ تا ۱۳۲): به مدت ۳۰ دقیقه، تلاوت شده در مصر.

۴. سوره ی بقره (۱۲۴ تا ۱۳۱): به مدت ۳۰ دقیقه، در ایران، مسجد بلال.

شماره	سوره	محل تلاوت	نوع تلاوت	زمان (دقیقه)
۱	شوری: ۱ الی ۱۲ ق: ۳۱ الی آخر - قریش	ایران	مجلسی	۶
۲	بقره: ۱۷۷ الی ۲۱۲	مصر	مجلسی	۶
۳	بقره: ۲۴۷ الی ۲۷۷ بقره: ۲۸۲ الی آخر - آن عثمان: ۱ الی ۶	ایران	مجلسی	۶
۴	مائده: ۱۱۱ الی ۱۲۱ سجده: ۶۹ الی ۸۰	ایران	مجلسی	۶
۵	بقره: ۱۲۲ الی ۱۳۱ بقره: ۱۸۹ الی ۱۹۸	ایران	مجلسی	۶
۶	زمر: ۶۹ الی آخر - غافر: ۱ الی ۳ مریم: ۱۲ الی ۳۶	ایران	مجلسی	۶
۷	یوسف: ۱۶ الی ۲۹ طه: ۱ الی ۳۵	ایران	مجلسی	۶
۸	ابراهیم: ۳۱ الی ۲۱ بقره: ۱۹۶ الی ۲۰۳ - مصر	ایران	مجلسی	۶
۹	انبیاء: ۷۶ الی ۹۴ نمل: ۱۵ الی ۳۱	ایران	مجلسی	۶
۱۰	ال عمران: ۳۳ الی ۴۱ ال عمران: ۱۳۳ الی ۱۴۵	ایران	مجلسی	۶
۱۱	شوری: ۱ الی ۱۵ حشر: ۱۸ الی آخر	مصر	مجلسی	۶
۱۲	یوسف: ۱ الی ۲۶	مصر	مجلسی	۶
۱۳	مجم: ۲۹ الی آخر - رحمن: ۱ الی ۵۳ مجم: ۳۱ الی آخر - قمر: ۱ الی ۵	مصر	مجلسی	۶
۱۴	زمر: ۶۱ الی آخر - غافر: ۱ الی ۲۰ منازلات: ۲۶ الی آخر	مصر	مجلسی	۶
۱۵	نساء: ۳۱ الی آخر - انفطار: طابق مصحف - لتسراج - تین علق: ۱ الی ۵ - قیامه - انسان	مصر	مجلسی	۶
۱۶	احزاب: ۲۱ الی ۳۵ حج: ۲۳ الی ۴۱	مصر	مجلسی	۶
۱۷	مریم: ۱ الی ۶۲	مصر	مجلسی	۶
۱۸	حج: ۱ الی ۴۱	مصر	مجلسی	۶
۱۹	لقمان سجده: ۱ الی ۱۵	مصر	مجلسی	۶
۲۰	حجرات ق	مصر	مجلسی	۶
۲۱	نمل: ۱ الی ۴۲ - نمل: ناس حمد: بقره: ۱ الی ۵	مصر	مجلسی	۶
۲۲	مائده: ۱۰۹ الی آخر رحمن: ۳۶ الی آخر	ایران	مجلسی	۶
۲۳	صافات: ۷۵ الی ۱۱۲ بقره: ۱۸۶ الی آخر انفطار - طابق	مصر ایران مصر	مجلسی	۶
۲۴	طه: ۱ الی ۸۲	مصر	مجلسی	۶

جاودانه های استاد متولی عبدالعمال